

De effecten van nudging op keuzes tijdens pensioenopbouw

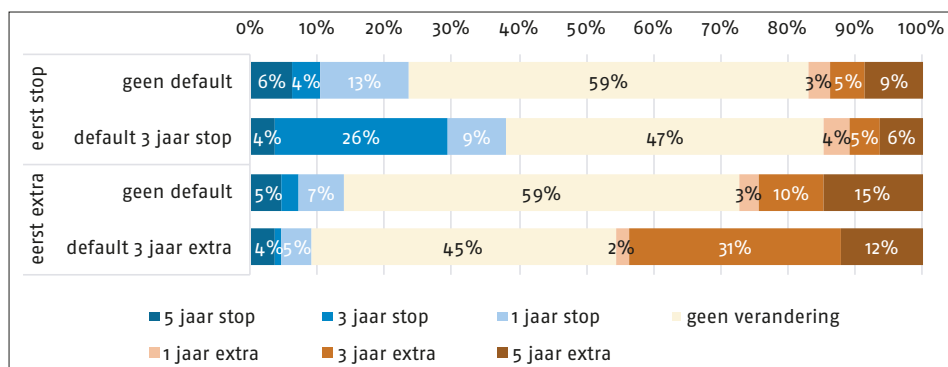
“Keuzes gaan niet vanzelf goed”

Wilte Zijlstra (AFM), Jochem de Bresser (Netspar, TiU) en Marike Knoef (Netspar, LU)

Keuze is een belangrijk thema bij de inrichting van een pensioenstelsel. Uit deze studie blijkt substantiële animo voor keuze in de opbouwfase (tijdelijk meer of minder pensioenopbouw). Alleen blijkt dat mensen die weinig pensioen opgebouwd hebben, net zo vaak kiezen voor een tijdelijke premiestop als mensen die veel pensioen opgebouwd hebben. Eventuele keuzes moeten dus op een verantwoorde manier vormgegeven worden. Zelfs in een online omgeving, waarin het weinig moeite kost om af te wijken, kiezen mensen vaak voor de eerst aangeboden optie of de vooraf ingevulde optie (default).

Bevindingen op hoofdlijnen

- Vier op de tien mensen kiest voor een aanpassing van hun pensioenopbouw; 19% voor een tijdelijke premiestop, 23% voor tijdelijk extra inleg.
- De eerst aangeboden optie wordt 10%-punt vaker gekozen. Financieel geletterde mensen lieten zich minder leiden door de volgorde van de vragen.
- Vooraf invullen had een nog groter effect; tot wel 22%-punt meer mensen kozen voor tijdelijk meer of minder pensioenopbouw. Defaults hebben een sterke invloed op keuzes, zelfs als mensen in de keuze-omgeving geplaatst worden en ze hun keuze dus gemakkelijk kenbaar kunnen maken (geen uitstelgedrag).

Figuur: Keuzes tijdens pensioenopbouw: effect van volgorde en een default in een online omgeving

Kernboodschap voor de sector

- Er is substantiële interesse voor extra premie-inleg of een premiestop, maar keuzes gaan niet vanzelf goed. Gemaakte keuzes voor meer of minder pensioenopbouw hangen niet samen met reeds opgebouwde pensioenaanspraken, spaartegoeden en woningvermogen.
- In een online omgeving kunnen vraagvolgordes en defaults helpen om mensen in de goede richting te sturen.
- Het vraagt adequaat maatwerk om de juiste default aan de juiste doelgroep aan te bieden, want mensen bij wie een default niet lijkt te passen wijken niet vaker af.

Meer weten? Lees het paper **'Keuzes tijdens de pensioenopbouw: de effecten van nudging met volgorde en standaardopties'**